

Pauliina Tuomi

FT, Turun yliopisto

KAIKKI ON SALLITTUA TV-RAKKAUDESSA? Rakkausrealityt nykytelevisiossa

Rakkaussuhteet ovat kokeneet muutoksia viime vuosikymmeninä. Uusia suhdemuotoja on ilmaantunut, mikä muuttaa käsitystä rakkaudesta, seksuaalisuudesta, avioliitosta ja parisuhteesta. Tämä näkyy myös televisiotarjonnassa, esimerkiksi erilaisissa deittirealityformaateissa, jotka ovat yksi suosituimmista tosi-tv-muodoista. Katsauksessa pohditaan, millaisin keinoin rakkaudesta rakennetaan televisioviihdettä, miksi rakkaus on suosittu teema realitysarjoissa ja mitä ominaispiirteitä rakkaus teemana saa.

Televisioon rantautuu koko ajan rakkauteen, parisuhteeseen ja deittailuun eri tavoin pohjautuvia uusia tosi-tv-formaatteja. Useita erityyppisiä pariutumisojelmia myydään rakkaudella ja sen etsimisellä. Sarjoissa nousee esille rakkauden ja sen ilmentymien ambivalenssi. Rakkauden odotetaan olevan vaaleanpunaista hörhelöä, romanttisia illallisia, intohimoa paratiisin tummissa öissä, kauniita vartaloita ja pelkkää suitsutusta, mutta toisaalta sarjat tarjoavat rakennettua, tuotantokoneiston luomaa paketoitua ja viihteellistä rakkautta. Yhtäältä rakkautta lähestytään mitä eriskummallisimmin kääntein ja sitä leivotaan yhä erikoisempien formaattien perusteeksi. Toisaalta tosi-tv operoi hyvinkin vanhanaikaisella ja mediasta tutulla rakkauskuvastolla. Ohjelmien esittämä rakkauskuvasto rakennetaan tunnehuumaksi, ja romanttinen ja velvollisuusperustainen rakkaus esittyy vakaana ja vankkumattomana. Sinkkuelämä taas kuvataan kuumaksi, seksuaalisuus vapaaksi ja parisuhteet perinteisiksi.

Romanttinen kirjallisuus ja elokuvat menestyvät markkinoilla vuodesta toiseen, ja tämä on havaittu tv-tuotannoissakin. Rakkausrealityjen hurmos näkyy myös ohjelmiin usein liittyvässä hehkutuksessa muualla mediassa. Romantiikannälkäinen kuluttaja haluaa seurata rakkaustarinoita. Halusta kertoo muun muassa se, miten intohimoisesti rakkausrealityjen lopputuloksiin suhtaudutaan. Naisille suunnatuista aikakauslehdistä tuttu käsitys romanttisesta rakkaudesta on löydettävissä myös rakkausrealityjen ympärillä käydyistä keskusteluista (Vatka 2023). Mediassa käsitellään ohjelmia toistuvasti, ja jos ohjelmissa solmitut parisuhteet – joskus jopa avioliitot – eivät kestä, ohjelmia kuvataan täysiksi flopeiksi (Utula 2020).

Katsausta varten olen seurannut 35 rakkausrealityä sekä perehtynyt sisällönanalyysin kautta niiden esittelyteksteihin. Tarkastelen sarjojen esityskanavien ja suoratoistopalvelujen internetsivujen markkinointimateriaaleista ja esittelytekstejä erittelemällä, miten rakkaus niissä rakentuu tv-vihteeksi. Katsauksessa rakkaus asettuu laajempiin kulttuurisiin ja yhteiskunnallisiin kehyksiin, mutta samalla ymmärretään, että se rakentuu aina osana tv-tuotantojen ansaintalogiikkaa ja kat-

sojastrategioita (ks. Farias et al. 2021). Kutsun televisiossa ja mediassa esitettävää rakkautta viihteellisen rakkauden konseptiksi. Viitataan viihteellisyydellä siihen, että esitetty konsepti on markkinatalouden läpäisemä ja siten paljon muutakin kuin esitys aidosta tunteesta. Konkreettisenä esimerkkinä avioliittoinstituution hyödyntämisestä tv-vihteessä toimii *Ensitreffit alttarilla*. Ohjelma voitaisiin toteuttaa vanhalla sokkotreffit-konseptilla eli täysin ilman virallista vihkimistä, mutta silloin ohjelmasta uupuisi iso osa sen raflaavuudesta (Tuomi 2022, 26). Avioliiton tai eron lopputulos on formaatin polttoaine, vaikka formaattia perustellaan rakkauden löytymisellä (ks. Hill 2022).

Tv-rakkauden lainalaisuuksia

Rakkausrealitykategoriat

Kanavan tai palvelun tarjoajan tuottamissa ohjelmakuvausteksteissä pyritään korostamaan tunteita, tunnekuohuja, osallistujien tavallisuutta, olosuhteiden paratiisimaisuutta ja hulppeutta, velvollisuusrakkauden arkisuutta ja sinkkuelämän kuumuutta ja kihelmöintiä, exiä eli konfliktin mahdollisuuksia ja tietysti seksuaalisuutta.

Aineistoni ohjelmat sijoittuvat pääosin viimeisen kymmenen vuoden aikavälille, ja mukana on sekä kotimaisia että ulkomaisia formaatteja. Olen valinnut analysoitavat ohjelmat suomalaisen lineaarisen television kanavatarjonnasta ja yleisimpien maksullisten suoratoistopalvelujen joukosta. Olen pyrkinyt kokoamaan mahdollisimman kattavan otoksen, jonka pohjalta olen rakentanut rakkaus- ja deittailurealityille spesifimpiä alakategorioita. Rajaavana tekijänä toimii erityisesti rakkauden, ihmissuhteen, tavoittelu formaatin pääasiallisena sisältönä. Tästä syystä mukana on kategoria jo olemassa olevan parisuhteen testaukseen keskittyville ohjelmille, jotka perustuvat parisuhteen koetteluun deittailemalla muita.¹ Puhun katsauksessa pääasiassa ohjelmien tavoista esittää ”rakkaus” (esimerkiksi kokeena/testinä), koska rakkaus käsitteenä esiintyy myös esittelyteksteissä. Yhtä hyvin sen synonyyminä toimisi usein termi pari-/ihmissuhde, mutta koska rakkausreality on genrenä vakiintunut, puhun pääasiallisesti tosi-tv:n ”rakkauksista”. Esittelen tarkastelun tuloksena syntyneet kategoriat taulukossa 1 (s. 75). Taulukon keskimäinen sarake ”Tyyli” kertoo, minkä tyyppisestä ohjelmien alakategoriasta on kyse. ”Ohjelmakuvaus”-sarake sisältää yhden esimerkkijakson ohjelmaselostuksen. Tämän ohjelman/sarjan nimi on kursivoitu taulukon ensimmäisen sarakkeen ohjelmaluettelossa.

Päämääränä avioliitto ja häät

Populaarikulttuurista tuttu romanttisen rakkauden etsimisen teema näkyy myös monissa nyky-tv:n sarjoissa. Näissä sarjoissa avioliitto ja parisuhde näyttäytyvät yhä elämän pääasiallisena tavoitteena, ohjelmien tuloksena, jonakin johon investoidaan (mm. Lewis 2017). Ohjelmat eivät kuvaa pääpalkinnon eli avioliiton saavuttamista helppona, vaan korostavat, että oikean rakkauden eteen pitää tehdä töitä, paikoin kärsiäkin. Ohjelmissa nähdyt vuoristoratatyypiset tunneailahetket pohjamudista ekstaasiin kuvaavat tätä taistelua päämäärän eteen. Avioliitto on osassa ohjelmia jopa ”pakollinen” lopputulos. Esimerkiksi *90 päivää morsiamena* -sarjaa kuvaillaan näin:

.....
1 Tämä rajaa analyysin ulkopuolelle rakkautta jollakin tapaa käsitteleviä muita tosi-tv-pohjaisia ohjelmakonsepteja, kuten hääteemaiset formaatit, esimerkiksi *Unelmahäät*, *Häähullut*, *Hääpäiväkirjat* ja *Say Yes to the Dress*. Tutkimus ei myöskään koske parisuhdetta käsitteleviä ohjelmia, kuten *Sex Tapes Suomi*, tai perhettä ja perhemalleja kuvaajia sarjoja, kuten *Supernanny Suomi*, *Erilaiset perheet* ja *Toisenlaiset äidit*.

Ulkomaalaiset miehet ja naiset matkustavat Yhdysvaltoihin K-1-viisumin turvin tapamaan rakastettunsa. Pariskunnilla on 90 päivää aikaa tapailla, minkä päätteeksi heidän on joko mentävä naimisiin, tai suhteen ulkomaalainen osapuoli joutuu poistumaan maasta.

Rakkauden etsimistä televisiossa leimaa paikoin kiireinen aikataulu. Seurantaan pohjaavissa rakkausrealityissä aikaa on yksi tuotantokausi, mutta jaksopohjaisissa

RAKKAUSREALITYN KATEGORIA JA OHJELMAT	TYYLII	OHJELMAKUVAUSESIMERKKI
Päämääränä avioliitto ja häät: <i>Save the Date Suomi</i> , Ensitreffit alttarilla, 90 päivää morsiamena, Unelmien poikamies/poikamiestyttö, Onko rakkaus sokea	Ohjelmissa mennään naimisiin tai pyritään lopputuotteena avioliittoon.	<i>Katariina, Mimi ja Noora</i> asettavat hällleen deadlineen 50 päivän päähän, ainoastaan sulhaset puuttuvat. <i>Sinkkumiesten joukosta naiset</i> etsivät sitä oikeaa ja samanaikaisesti suunnittelevat omia häitään. <i>Mutta voiko rakkauden löytää asettamalla sille deadlineen?</i>
Parisuhteen testaus ja kilvoittelu: <i>Valinnan paikka: Häät tai hatkat</i> , <i>Temptation Island</i> , <i>Vieraissa</i> , <i>Singletown</i> , <i>Ex on the Beach Suomi</i> , <i>Ex in the City Suomi</i>	Ohjelmat testaavat parisuhteen ja rakkauden lujuutta ja kestävyyttä.	<i>Mennäänkö naimisiin vai erotaanko?</i> <i>Parit</i> testaavat rakkautensa kestoa provokatiivisessa tosi-tv-sarjassa kokeilemalla yhteiseloja muiden mahdollisten kumppaneiden kanssa.
Rakkaus kilpailuna ja palkintona: <i>FBoy Island</i> , <i>Are You the One?</i> , <i>Love Island Suomi</i> , <i>Paratiisihotelli Suomi</i> , <i>Too Hot to Handle</i>	Ohjelmat käsittelevät rakkauden/parisuhteen etsimistä kilpailullisesti. Usein tavoiteltavana on myös rahallinen palkinto.	<i>Kolme naista etsii rakkautta trooppisella saarella, jossa heidän kanssaan on 20 miestä. On eroteltava jyvät akanoista ja välttää hetken hekuman houkutus, sillä miehistä puolet on mukana tositaroituksella – toinen puolikas taas tavoittelee vain rahaa ja mainetta.</i>
Treffikulttuuri: <i>Sometähtien sinkkuelämää</i> , <i>Sinkkuillallinen</i> , <i>First Dates Suomi</i> , <i>Rikkaiden deittipalvelu</i> , <i>Maajussille morsian</i> , <i>Lemmenlöylyt</i> , <i>Viisi miestä viikossa</i> , <i>Kosminen rakkaus</i> , <i>Sinkkulaiva</i> , <i>Virtuaalitreffit</i> , <i>Rakkauden koodi</i>	Ohjelmat keskittyvät romanttisen rakkauden etsimiseen mitä erilaisimmin metodein.	<i>Sarjassa julkisuudesta tutut sinkut julkaisevat avoimen deitti-ilmoituksen – ja sen myötä suuri sinkkukesä ja julkinen rakkauden metsästys voi alkaa. Tapahtumia taltioidaan kesän ajan päiväkirjakameralla ja lopputuloksena on värikäs, vaiherikas ja intiimi kuvaus kesästä, joka on yhtä tunteiden vuoristorataa ylä- ja alamäkineen.</i>
Ulkonäkö ja keuhollisuus: <i>Aatami etsii Eevaa</i> , <i>Love is Blind</i> , <i>Sexy Beasts</i> , <i>Sinkut paljaana</i> , <i>Undressed Suomi</i> , <i>Naked Attraction Suomi</i>	Ohjelmat käsittelevät keuhollisuutta ja operoivat paitsi alastomuudella myös toisaalta kaiken verhoamisella.	<i>Sinkut pääsevät viettämään ainutlaatuisia sokkotreffejä autiolla paratiisisaarelle. Sokkotreffit itsessään voivat olla jo varsin jännittävä kokemus, mutta näillä treffeillä jännityskerrointa lisää vielä se, että treffikumppanit kohtaavat toisensa ensimmäisen kerran täysin alasti.</i>
Problemaattinen rakkaus: <i>Kielletty rakkaus</i> , <i>Liian ruma rakkauteen?</i> , <i>Rakkaudesta vai rahasta</i> , <i>Sisarvaimoa etsimässä</i> , <i>Rakkautta autismin kirjolla</i>	Ohjelmien lähtökohta ravistelee jollain lailla normeja ja poikkeaa valtavirrasta.	<i>Kielletty rakkaus -ohjelman uudella kaudella tutustutaan parisuhdebloggari Sami Minkkisen johdolla yhdeksään pariskuntaan, joiden normista poikkeavat rakkaustarinat herättävät muissa hyvin voimakkaita tunteita.</i>

Taulukko 1. Rakkausrealityjen teemat ja tyylit.

Ensitreffit alttarilla | jakso 3 | MTV3

Kuva 1. Sulhanen valmistautuu astumaan alttarille ja tapaamaan tulevan puolisonsa *Ensitreffit alttarilla* -sarjan Suomen kaudella 2020. Lähde: ruutukaappaus MTV3:n promo-videosta Youtubessa: <https://www.youtube.com/watch?v=li1NAt47Nz8>.

ohjelmissa rakkauden löytymiselle ei anneta aikaa kuin neljäkymmentäviisi minuuttia. Aina ei ole sitäkään, kuten ohjelmassa *Undressed Suomi*:

Undressed Suomi on ainutlaatuinen koe: Voiko kaksi toisilleen tuntematonta ihmistä löytää yhteyden vain puolessa tunnissa? Sinkut riisuvat ensin toisensa alusvaatteisiltaan, ja vasta sitten aloitetaan varsinainen tutustuminen.

Nykyajalle tyypillinen kiire, hektisyys ja mutkien oikominen ilmenee rakkausrealiteetissä muutenkin. Ajatus nopeasta rakkauden löytymisestä on tuttua muun muassa *speed dating* -tilaisuuksista. Esimerkiksi *Naked Attractionin* ohjelmakuvauksessa kysytään: ”Mitä jos voisit pikakelata suoraan siihen hetkeen, kun näette toisenne alasti?” *Ensitreffit alttarilla* -ohjelmassa taas avioliitto tulee kuvioihin heti, vasta viikkin jälkeen tutustutaan. Ajalla on oma merkityksensä rakkausmielikuvissa. Sadussa prinsessa rakastuu usein prinssiin ensisilmäyksellä – tai toisinpäin –, ja ihmiset uskovat, että rakastuminen ensisilmäyksellä on romanttinen merkki jostakin ennalta määrätystä. (Yeh 2021, 79.)

Parisuhteen testaus ja kilvoittelu

Rakkaus – kaiken se kestää, kaiken se kärsii. Osa rakkautta ja parisuhdetta käsittelevistä ohjelmista keskittyy parin jo olemassa olevan rakkauden testaamiseen tai siinä kilvoitteluun. Ohjelmat tavallaan lupaavat validoida, onko pariskunta ”oikeita toisilleen” ja riittääkö heidän välisensä rakkaus. Parisuhterakkauden käsityksen on todettu pyörivän rationaalisen, käytännöllisen ja realistisen rakkauden ympärillä (Reinhardt-Becker 2015; Piazzesi 2022). Esimerkiksi *Vieraissa*-sarjassa pääsee parisuhteesta hetkeksi ”vapaaksi”:

Pitäisikö jäädä yhteen vai erota? Mitä jos olisikin hetken vapaa ja lähtisi aivan toisen ihmisen matkaan – voisiko se pelastaa oman parisuhteen? Uudessa *Vieraissa*-sarjassa

pariskunnat ovat ajautuneet ongelmiin ja ovat valmiita tarttumaan itselleen kovaan haasteeseen pelastaakseen parisuhteensa. Pariskunnat jättävät hetkeksi puolisonsa, yhteisen kodin velvollisuudet ja muuttavat asumaan uuteen yhteiseen kotiin heille täysin vieraan ihmisen kanssa.

Ohjelmissa nähdään negatiivisia tunteita muun muassa pettämisen ja pettymysten yhteydessä. Tosi-tv-rakkaus joutuukin usein katsojalukujen houkuttelevuuden vuoksi kokeelliseen eli testattavan rooliin. Rakkauteen ja sen löytymisen prosessiin viitataan usein kokeena, sosiaalisena testinä.

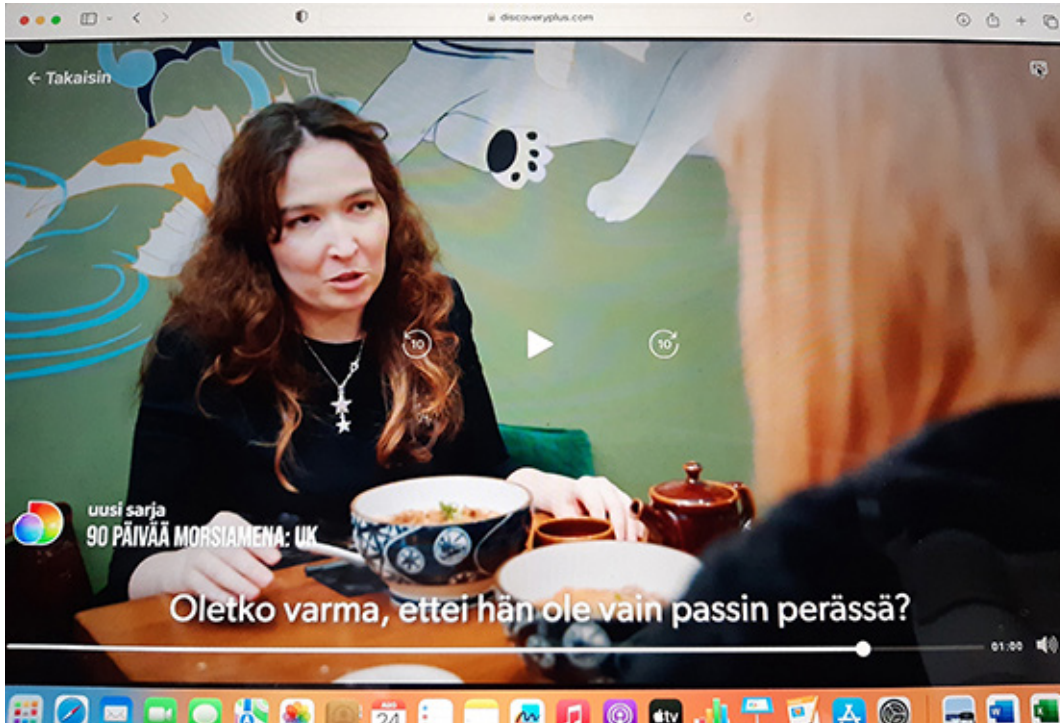
Kuva 2. *Undressed Suomi* -formaattissa rakkauden kokeellisuutta alleviivataan kunkin jakson lopussa "Koe on päättynyt" -sloganilla. Lähde: ruutukaappaus Discovery+:n promo-videosta Youtubessa: <https://www.youtube.com/watch?v=iz1qDVBP6uc>.

Rakkaus kilpailuna ja palkintona

Oma viihdemuotonsa ovat rakkautta kilpailuna kuvaavat ohjelmaformatit. Nämä rakkausrealityt noudattavat tiettyjä lainalaisuuksia. Kuvaukset tapahtuvat pääasiassa lämpimissä kohteissa, jolloin osallistujien vartalot ja vähäpukeisuus vievät huomion. Tämän vuoksi ohjelmatyyppejä kutsutaan myös bikini- ja deittailurealityksi rakkausrealityn sijaan. Ohjelmiin liittyy ajatus moraalittomammasta rakkaudesta, ja ohjelmissa rakkautta määritellään usein suhteessa sinkkuuteen (Vainio 2022; ks. myös Kislev 2019). Rakkautta etsitään olosuhteissa, joissa promiskuiteetti, alkoholi ja hauskanpito korostuvat. Olosuhteet rakkauden potentiaaliselle syntymiselle pitävät sisällään toistuvia ominaispiirteitä: 1) paratiisiolosuhteet, 2) saariympäristö, jossa on trooppinen tai vähintään lämmin ilmasto, ja 3) hulppeat asuinolot (kartano, huvila, lomakeskus).

Usein ohjelmissa kisataan sekä oikean rakkauden löytymisestä että rahapalkinnosta. Sarjassa *FBoy Island* osallistujien mukaan on soluttautunut tosielämästä tuttuja rakkaushuijareita, joiden tarkoitusperät pitää kilpailumuodossa tunnistaa. Epäily rakkauden aitoudesta on toistuva teema rakkausrealityissa. Esimerkiksi sarjassa 90

päivää morsiamena on aina olemassa huoli siitä, onko rakkaus aitoa. Viihde syntyy siis skeptisyydestä ja osallistujien huijatuksi tulemisen mahdollisuudesta.

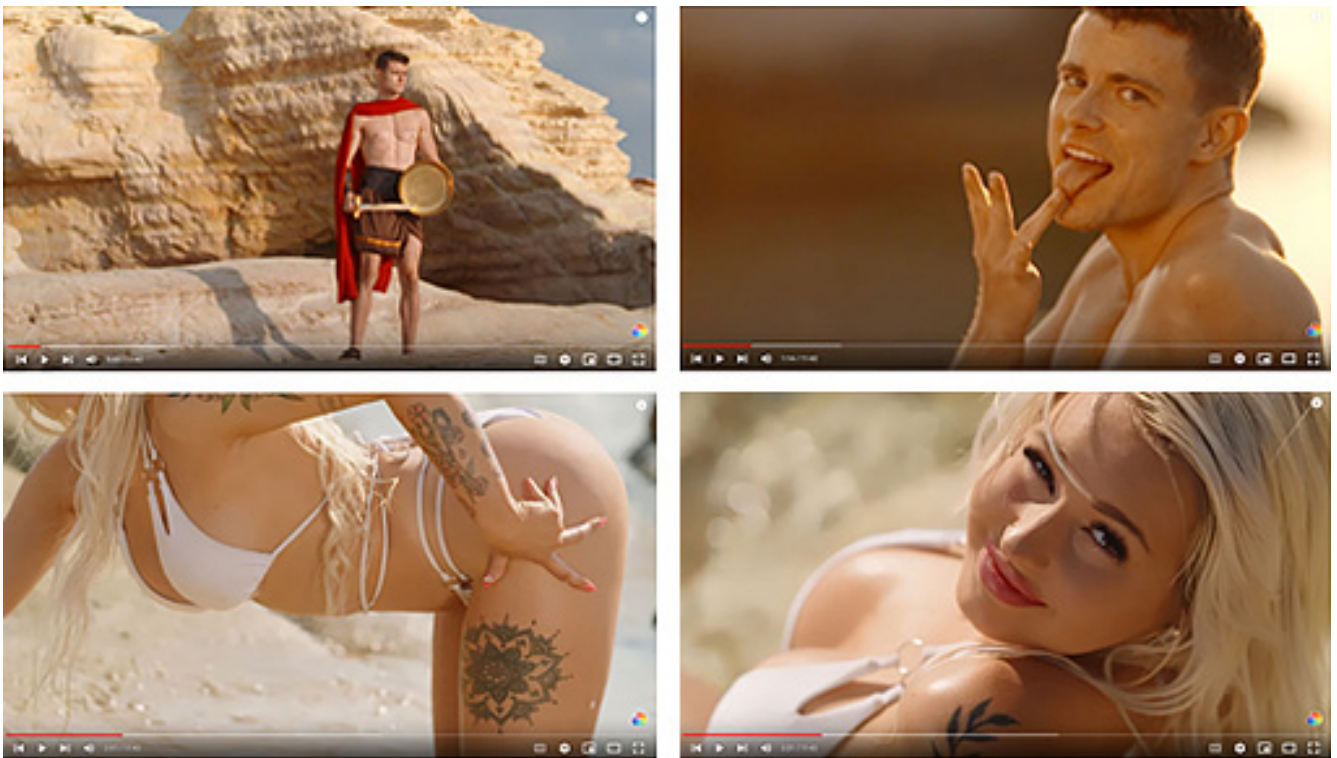
Kuva 3. *FBoy Islandissa* on tarjolla rakkautta ja noh, "rakkautta". *90 päivää morsiamena* -sarjassa tosirakkaus on aina vähän epäilyksen alaista: onko toinen osapuoli vain viisumin tai Green Cardin perässä? Lähde: ruutukaappaukset Discovery+:n promovideoista: <https://www.discoveryplus.com/fi/video/fboy-island-sverige/traileri-kausi-1> ja <https://www.discoveryplus.com/fi/video/90-day-fiance-uk/traileri-kausi-1>.

Treffikulttuuri

Treffikulttuurin eri muodot ovat laajasti edustettuina nykytelevisiossa. Edellä mainittuun kevytmielisempään alagenreen verrattuna esimerkiksi *Maajussille morsian* -sarja edustaa tietyllä pieteteillä, ennemmin tosissaan tapahtuvaa rakkauden etsimistä treffailemalla. Treffiohjelmat alleviivaavat populaarikulttuurissa yleistä ajatusta romanttisesta rakkaudesta. Usein treffeissä korostuu romanttisen illallisen kuvasto ja parhaisiin pukeutuminen, kuten esimerkiksi ohjelmissa *Sinkkuillallinen* ja *First Date Suomi*. Toisaalta taas yhtenä viihteen muotona on valjastaa treffit ja rakkauden etsiminen kaikkeen uuteen ja eksoottiseen. *Naked Attraction* kysyy esitelytekstissään: ”Oletko kyllästynyt selailemaan treffikumppaneiden kuvia Tinderissä tai etsimään juuri sitä oikeaa baaritiskiltä tai lenkkipolun varrelta?” Alastomuudella on saatu rakkausrealityille uutuusarvoa, joskin tämäkin alagenre alkaa olla jo osa valtavirtaa. Rakkautta etsitään televisiossa myös nykyteknologian tarjoamien mahdollisuuksien kuten algoritmien ja virtuaalitodellisuuden kautta, esimerkiksi sarjoissa *Rakkauden koodi – voiko datan muuttaa tunteiksi?* ja *Virtuaalitreffit – rakkaus löytyy virtuaalitodellisuudesta*.

Ulkonäkö ja kehollisuus

Provokatiiviselle tv-sisällölle paikoin ominainen alastomuudella operointi näyttäytyy aiemmin mainituissa rakkaus- ja bikinirealityissa, joiden on kritisoitu korostavan kauneusihannetta kiiltokuvamaisista naisvartaloista ja öljyisistä treenatuista miesvartaloista (Jokinen 2022; Tuomi 2019, 59). Ulkonäköä koskettavissa rakkausformaateissa käsitellään ulkonäköä myös toisin, tosi-tv:lle ominaiseen tapaan aitoutta korostaen. Viihteen muotona toimii pinnallisen ulkonäön poissulkeminen rakkauden

Kuva 4. Kehollisuus on yksi tv-viihteen rakennusaineista joko kauneusihanteita noudattavien, tavallisten tai jollakin tavalla poikkeavien vartaloiden myötä. Lähde: ruutukaappaukset Discovery+:n *Ex on the Beach Suomi* promovideoista Youtubessa: <https://www.youtube.com/watch?v=rh9PVLCoLC0>.

muodostuksen yhtälöstä. Se voidaan tehdä maskeeraamalla osallistuja ja hänen ulkomuotonsa täysin piiloon:

Aidot sinkut haluavat eroon pinnallisesta deittailusta ja turvautuvat taidokkaiisiin maskeerauksiin testatakseen sokkotreffien kemiaa oikein kunnolla. (*Sexy Beasts.*)

Sokkotreffien perinteistä ajatusta jalostetaan siis tänä päivänäkin. Ilmiö on tuttu laajemmin tv-viihteen puolelta esimerkiksi suosittu laulukilpailun *Masked Singerin* kautta. Salaperäisyys on yksi keino lisätä mystiikkaa rakkauden etsimisen ympärille. Ulkonäköä voidaan pyrkiä häivyttämään rakkauden etsinnästä enemmän kuin korostamaan.

Problemaattinen rakkaus

Mediakulttuuri on tulvillaan sisältöjä, jotka provosoivat ja pyrkivät synnyttämään kuluttajassa ensisijaisesti tunteellisia reaktioita. Provokatiivisuus syntyy, kun arvoja, normeja ja jopa moraalikäsitteitä ravistellaan viihteellisissä mediasisällöissä (mm. Tuomi 2019, 48). Rakkaus ei ole tässä suhteessa poikkeus, päinvastoin. Perhe- ja avioliittomallit moninaistuvat myös televisiossa, mutta on huomioitava, ravistellaanko tabuja taiten, hyvällä maulla. Television rakkausdiversiteetti näkyy erityisesti silloin, kun ohjelmat vetävät linjaa siitä, mikä on yhteiskunnan normien vastaista eli niin sanottua kiellettyä rakkautta. Esimerkiksi sarjaa *Kielletty rakkaus* kuvataan seuraavasti:

Sarjassa kohdataan pariskuntia, joiden rakkaustarinat eivät istu perinteiseen muottiin. Näissä suhteissa rikotaan niin ikään, sukupuoleen, sosiaaliseen asemaan kuin ammatinkin liittyviä normeja.

Kuva 5. Rakkausrealityt ovat globaali ilmiö. Tosi-tv- ja romanssi ja rakkaus -kategorioiden lisäksi ohjelmat voidaan Netflixin puolella alakategorisoida myös skandaalinkäryisiksi, kuten *Rea(I)love*, mikä tukee problemaattisen rakkauden teemaa. Lähde: Ruutukaappaus Netflixin promosivusta: <https://www.netflix.com/fi/title/80226927>.

Kuva 6. Äidit ja pojat seksuaalisvärhteisessä formaatissa on monelle liikaa, ja *MILF Manor* -sarjaa onkin kritisoitu ällöttävimmäksi konseptiksi aikoihin (Uotinen 2023).
Lähde: ruutukaappaus TLC:n promovideosta Youtubessa: <https://www.youtube.com/watch?v=NJOTmakAXR0>.

Ohjelmat perustuvat esimerkiksi inkongruenssiin eli yhteensopimattomien pariin yhdistämiseen kuten sarjassa *Kaunotar ja nörtti* tai *Liian ruma rakkauteen?* Provokatiiviset ohjelmat elävät myös tunteista – niin ohjelmassa esiintyvien kuin yleisönkin. Selkeästi provosoivat, arvomaailmaa ja yleisnormeja ravistelevat sisällöt ja niihin reagointi voi tuoda katsojan ruudun ääreen (Tuomi 2019, 67; Hájek et al. 2021). Yksi viimeisimpiä kohua aiheuttaneita sarjoja on *MILF Manor*², jossa kahdeksan kypsään ikään ehtinyttä naista etsii uutta rakkautta. Formaattissa nuorukaiset vain sattuvat olemaan naisten omia täysi-ikäisiä lapsia, joita he deittailevat lemменparatiisissa ristiin.

Normatiivinen rakkauden konsepti?

Kuten alussa totesin, tositelevisioiden edustama tv-rakkauden konsepti on ambivalentti. Yhtäältä rakkaus kuvataan romanttisena, maagisena voimana, joka manifestoituu esittelyteksteissä esimerkiksi ”kaikki on mahdollista” -viittauksina.³ Toisaalta konsepti on aina markkinatalouden läpäisemä, ja siten paljon muutakin kuin esitysaidosta tunteesta. Tv-viihteen muotona systemaattinen parittaminen ja täydellisen

2 MILF on lyhenne sanoista ”Mother I’d Like to Fuck”, joka suomennettuna viittaa äitihenkilöön, joka koetaan seksuaalisesti viehättävänä. Termin on kerrottu esiintyneen jo 1990-luvulla, mutta laajemmin se tuli tutuksi teinikomedia *American Pien* (USA 1999) myötä.

3 Esimerkiksi Mtv3:n *Sinkkulaivaa* (2023) kuvataan näin: ”Legendaarinen Sinkkulaiva seilaa jälleen rakkauden aalloilla. Jokaisessa jaksossa seurataan romantiikan nälkäistä sinkkua tai sinkkuseuruetta, jotka astelevat laivaan sydän täynnä odotusta ja mieli tulvillaan toivoa uuden ihmisen kohtaamisesta. Ohjelmassa on mukana eri ikäisiä valloittavia persoonia, joilla on vuorokausi aikaa löytää uusia tuttavuuksia tai jopa elämän kestävä rakkaus. Kaikki on mahdollista, sillä ankkuri on irrotettu ja flirttailun ristiaallokko odottaa!”

parisuhteen etsiminen antavat kuvan hyvin laskelmoidusta ja järkisyistä rakennetusta rakkaudesta sen sijaan, että alleviivattaisiin aitoja tunteita. Järkipohjaisuus tulee esiin esimerkiksi *Ensitreffit alttarilla* -ohjelmassa, jossa asiantuntijat järjestävät avioliittoja ohjelmaan hakeneiden sinkkujen välille osallistujien luonteita ja mieltymyksiä etukäteen selvittelemällä ja ammatillisen asiantuntemuksensa avulla. Rakennetun rakkauden asiantuntijoita hyödyntävään malliin viittaavat myös erilaiset rakkaus-, parisuhde-, sinkku- ja treffioppaat, ja erityisesti nykypäivänä myös internet ja sosiaalinen media, joista löytyy sadoittain rakkauden etsimiseen keskittyviä sivustoja sekä asiaan vihkiytyneitä sovelluksia. Nämä apuvälineet lupaavat maksimoida länsimaiselle rakkauskäsitteelle ominaisen ajatuksen sielunkumppanin löytymisestä. Jos nämä *self help* -välineet eivät toimi, Suomeenkin on nyt rantautunut vaihtoehtona niin kutsuttu artesaanideittailu, jossa maksua vastaan asiantuntijat etsivät asiakkaalleen heidän toiveitaan vastaavan elämäkumppanin (Lehtokari 2023). Ilmiö on tuttu tosi-tv:n puolelta esimerkiksi yhdysvaltalaisesta *Rikkaiden deittipalvelu* -ohjelmasta (engl. *Millionaire Matchmaker*), jossa Patti Stanger etsii henkilökuntansa kanssa varakkaille asiakkailleen sielunkumppania.

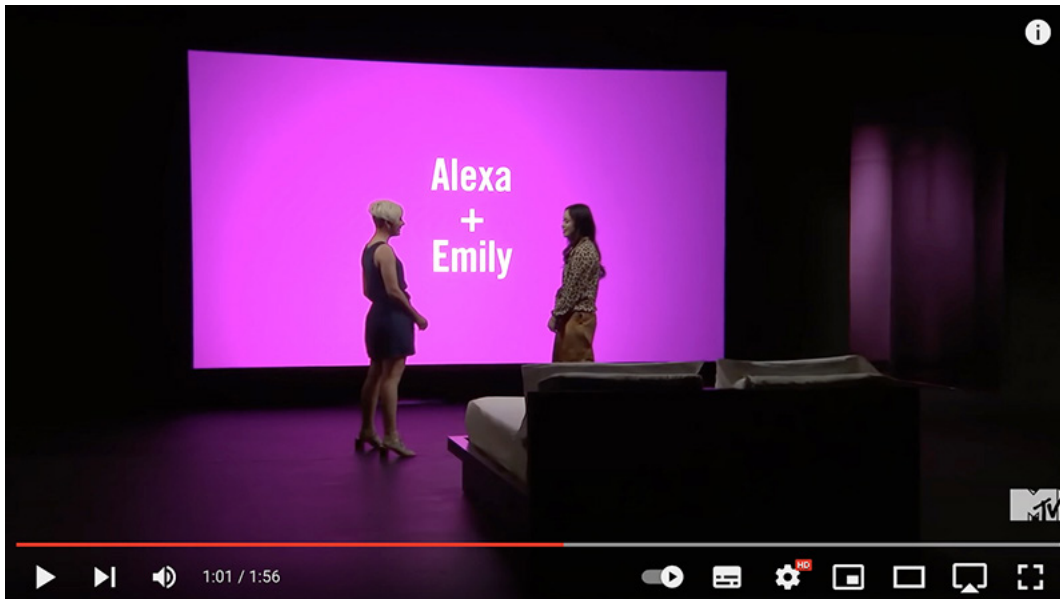
Tosi-tv:n tutkimus on korostanut, että reality tuottaa pelkistäviä esityksiä ja ritualisoituja käyttäytymismalleja, jotka vahvistavat hallitsevia kulttuurinormeja (Allen et al. 2014; De Benedictis et al. 2017; Couldry & Littler, 2011). Läheisyyden ja intiimin politiikka on kuitenkin muuttumassa. Kelly Kollmann (2013) esittää, että vaikka rakkaus on perinteisesti ankkuroitu ajatukseen toisiaan täydentävistä sukupuolista, mallin detraditionalisaatio eli perinteen kyseenalaistaminen merkitsee samaa sukupuolta olevien suhteiden ja LGBT-perheiden institutionaalista tunnustamista (Kollmann 2013). Tästä esimerkkinä voi pitää tv-tuottajien kiinnostusta sisarvaimo- ja veliaviomies-liittoja⁴ kohtaan sarjoissa *Sisarvaimot*, *Sisarvaimoa etsimässä* ja *Veliaviomiestä etsimässä*. Tosi-tv-ohjelmilla ja rakkausrealityilla olisi mahdollisuus käsitellä muuttuvia parisuhde- ja perhemalleja tietoisuuden lisäämiseksi, mutta useita rakkausrealityja kritisoidaan niiden yksipuolisesta ja vanhanaikaisesta tavasta kuvata 2020-luvun rakkautta osallistuvien monotonian kautta. Normatiivisessa suhdediskurssissa ”todellisen” rakkauden, ”sen oikean” löytyminen toimii todisteena osapuolien vastuullisuudesta ja kypsyydestä. Monogamia- ja parisuhdenormien varjoon jääkin samalla monia muita tapoja elää.

Medioitunut kuva ihanteellisesta eli oikeaoppisesta sukupuolesta pohjautuu edelleen usein romanttisen rakkauden käsitteeseen, vakiintuneeseen ajatukseen parisuhdenormatiivisuudesta. Länsimaisissa yhteiskunnissa kahden ihmisen välinen läheissuhde on näennäisesti luonnollinen sosiaalisten suhteiden järjestämisen muoto ja sosiaalisen yhteenkuulumisen perusyksikkö (Alasuutari 2020, 152; Roseneil et al. 2020, 4). Romanttinen rakkaus nähdään ihmiselle tarpeellisena, korjaavana ja normaalina, ja ilman sitä elämästä puuttuu jotain (Storås 2022; Töykkä 2022; Brake n.d.). Heteronormatiivisuus lisää monogaamisen, romanttisen suhteen normiin heteroseksuaalisen viehättymisen ja ydinperheen ideaalin. Tällainen normatiivinen suhde on länsimaisissa yhteiskunnissa oletusarvoinen olemisen muoto, jota odotetaan, tuetaan ja jopa vaaditaan yksilöltä (Töykkä 2022; Marin & Curman 2023).

Seksuaalivähemmistöjä on nykyisellään tuotu yhä enemmän rakkausrealityihin, kuten esimerkiksi seurantaformaattiohjelmaan *90 päivää morsiamena*.⁵ Vaikka rakkausrealityissa nähdään välillä myös erilaisia seksuaalista suuntausta edustavia

4 Nämä ovat moniavioisen perheen muotoja, joissa on joko mies ja useampi tasa-arvoinen vaimo tai vaimo ja useampi tasa-arvoinen mies.

5 UCLA:n tutkimuksen mukaan vähemmistöjen edustajuus on lisääntynyt ja moninaistunut niin tv-räudulla kuin tekijätasolla (Hunt & Ramon 2021).

Kuva 7. Vaikka MTV:n *Undressed*-jakson osallistujat poikkeavat heteronormatiivisesta parinmuodostuksesta, perinteiset parisuhdenormatiiviset oletukset ("Do you think Alexa and Emily have a shot at a meaningful and long-term love?") nousevat uutisoinnissa esiin (Zane 2017). Lähde: ruutukaappaus MTV:n promovideosta Youtubessa: <https://www.youtube.com/watch?v=k8lc514DkzE>.

osallistujia, on viihdeteollisuudesta tuttu tokenismi edelleen ongelmallinen kysymys. Tällä viitataan siihen, että "vähemmistöjen" edustajien ensisijainen tehtävä on toimia näennäisenä osoituksena ohjelman edistyksellisyydestä. On myös vaikea sanoa, valitaanko erilaiset, jollakin tapaa normista poikkeavat osallistujat siitä syystä, että on tarkoitus saada "poikkeavuudella" katsojalukuja. Ongelmana on yhä myös stereotyyppien esittäminen tai vastaavasti vähemmistön homogenisoinen. Tositelivision editointi mahdollistaa myös yksilön roolittamisen jälkikäteen.

Jotain uutta, jotain vanhaa ja jotain lainattua?

Rakkausrealityjen provokatiivisuus herättää aika ajoin myös polemiikkia. Keskustelua syntyy erityisesti silloin, kun ohjelmien teemat ja osallistujien käytös nähdään normien ja kuluttajan arvomaailman vastaisina (Tuomi 2019, 53; Lefkowitz 2021). Moraaliset tuhtumukset näkyvät yhteiskunnallisella tasolla erilaisina kohuina. Provokatiivisten tv-tuotantojen perustelut ja mediatalojen retoriikka joutuvat hakemaan eri keinoin oikeutusta kyseenalaisille ja poleemisille ohjelmille. Olen aiemmassa tutkimuksessani kutsunut ohjelmateemojen ja sisällöllisten valintojen nätimmäksi puhumisen retoriikkaa *puhtoisuuden illuusioksi* (Tuomi 2022, 1). Tällä viittaaan tuotantojen lanseeraamiin ja ylläpitämiin diskursseihin mediassa. Muodostamani puhtoisuuden illuusion käsitteen pohjalla on termi "pesu" (esimerkiksi rahanpesu, viherpesu tai pinkkipesu), joka pitää sisällään ajatuksen vähintään moraalin ja etiikan rikkomisesta, vaikka ei välttämättä viittaa suoranaiseen laittomuuteen (Tuomi 2022, 3). Ilmiö erottuu erityisen hyvin rakkautta käsittelevien ohjelmien yhteydessä. Tositv:tä ja rakkausrealityja tutkineen Jojo Boatengin mukaan kyseessä on niin sanottu rakkauspesu, jossa hyvää liioitellaan ja paha vähätellään tai puhutaan vähemmän ongelmalliseksi (Boateng 2023, 37).

Esimerkiksi sarjan *Naked Attraction Suomi* ydin on alastomuus, mutta ohjelmaa markkinoidaan tosirakkauden etsimiskanavana, jonka lisätuotteena luvataan myös kehopositiivisuutta (esim. Hill 2022). Rakkauden etsimisen teemaa on lyhyestä jaksosta vaikea löytää kameran zoomatessa pääasiallisesti osallistujien genitaalialueille. Samoin formaatissa esiintyviä lopulta kuitenkin arvioidaan ja arvostellaan ääneen puhtaasti ulkoisten ominaisuuksien perusteella, jolloin on perusteltua kysyä, miten ohjelma lopulta tukee kehopositiivisuutta. Pikemminkin kyseessä on alastomuuteen pohjaava viihteen muoto, jota markkinoidaan keinona löytää rakkaus.⁶ Mediatalojen käyttämän puhtaisuuden illuusion pyrkimyksenä on häivyttää kyseenalaisten ohjelmien teemoja sekä sisällöllisiä valintoja nostamalla esiin suunniteltuja hyviä aikeita ja vaikuttimia – rakkausrealityissa sen oikean löytyminen (Tuomi 2022, 26). Esimerkiksi Discovery+lla alkanutta *Naked Attractionia* tuotanto kuvaili seuraavasti:

Suomessa alkaa ohjelma, joka on ärsyttänyt ihmisiä ennen ensimmäistään jaksoa: Nakudeittisarjalla on tekijöiden mukaan vahva yhteiskunnallinen sanoma. (Määttänen 2020.)

Poleemisia tai normeja, jopa moraalia ravistelevia ohjelmateemoja perustellaan usein halulla auttaa, yhteiskunnallisella sanomalla tai lupauksella lisätä ymmärrystä. Ohjelmat määrittellään kuluttajaa valistaviksi. Mediatalojen keskinäiset kytkökset ovat yksi kehystämistapaan vaikuttava tekijä. (Tuomi 2022.) Esimerkkinä voi pitää *Ilta-Sanomien* ja *Kodin Kuvalehden* uutisointia Nelosen *Temptation Island* -ohjelmasta – kaikki ovat Sanoman toimijoita:

Tv-juontaja Sami Kuronen: ”Nämä tärkeät asiat voi jokainen oppia Temppareista” (*Ilta-Sanomien* 23.9.2019).

13 syytä miksi *Ensitreffit alttarilla* -sarjaa kannattaa katsoa puolison kanssa yhdessä – Tosi-tv-ohjelma käy ilmaisesta pariterapiasta ja tarjoaa mahdollisuuden keskustella rakentavasti suhteen kipupisteistä (*Kodin Kuvalehti* 21.10.2018).

Voidaan todeta, että yhä pidemmälle menevillä ohjelmaideoilla hätkähdyttämisen ei sinällään ole uutta ja että tosi-tv:llä alagenreineen, rakkauden ollessa niistä yksi, on ollut alusta asti rooli niin kohujen kuin yhteiskunnallisen keskustelun herättäjänä. Nykypäivän tosi-tv ravistelee esimerkiksi avioliittoinstituutiota useiden eri formaattien yhteydessä. Teema ei ole kuitenkaan uusi, minkä todistaa muun muassa vuonna 2006 toteutettu *Noora menee naimisiin* -ohjelma, josta uutisoitiin *Ilta-Sanomissa* seuraavasti:

Suomalainen tosi-tv-uutuus etsii sulhasta juhannushäihin. On morsian ja on juhannuksen kynnykselle päätetty häöpäivä, vain sulhanen puuttuu – vaan ei hätää! Huhtikuussa Nelosella käynnistyvä tosi-tv-ohjelma *Noora menee naimisiin* auttaa morsianta löytämään elämänsä miehen, jonka kanssa astellaan alttarille viikkoa ennen juhannusta. (*Ilta-Sanomien* 13.1.2006.)

Toimittajan kommentti lehtijutun alussa tuntuu nykypäivän valossa huvittavalta: ”Tähänkö on nyt tultu suomalaisessakin televisiossa; ohjelmaan, joka edellyttää parin tekevän muutamassa viikossa loppuelämänsä koskevan ratkaisun ja sitoutuvan toisiinsa?” (*Ilta-Sanomien* 13.1.2006.)

.....
6 Todistimme myös muutamia vuosia sitten erilaisten kehojen esittelyä suhteellisen negatiivisessa valossa rakkauspainotteisissa formateissa, joissa operoitiin ylipainotematikalla. Tällaisia sarjoja olivat esimerkiksi *Hurjat rakkauskilot* (2017) ja *Rakas, sinusta on tullut pullukka* (2013).

On kuitenkin muistettava, että tositelevisiolla on aina potentiaalia ravistella tabuja ja tuoda esiin aihealueita, jotka ovat yhteiskunnallisesti merkittäviä. Rakkausrealityissa voidaan esittää moninaisia lähestymistapoja rakkauteen ja sen etsimiseen. Tosi-tv-ohjelmat voivat halutessaan antaa mahdollisuuden myötäeloon ja samautumiseen, avartaa ajattelua, lisätä tietoisuutta ja rikkoa tabuja (Tuomi 2018, 70). Kuitenkin poikkeavuudella operointi esimerkiksi sairauksia hyödyntämällä on asia, joka liikkuu harmaalla alueella (Cameron 2022; Tuomi 2022, 44).

Tosi-tv:n eettisyyttä tutkinut Laura Grindstaff (2006) ei suoraan näe epäeettisyyttä normaaliuden standardien kyseenalaistamisessa, vaan vasta tuotantotavoissa. Esimerkiksi *Rakkautta autismin kirjolla* käsittelee autismin eri tasoja edustavia osallistujia ja heidän deittailuaan ja rakkauden etsimistä. Sarjan saamat arviot ovat pitkälti positiivisia. Sarjan on koettu lisäävän tietoisuutta autismista ja olevan tehty hyvällä maulla ja osallistujia kunnioittavalla tavalla. Kahtiajakoisempaa palautetta taas on kohdannut esimerkiksi Netflixin uusi sarja *Down with Love*, jossa rakkautta etsivät ihmiset, joilla on Downin oireyhtymä. Tasapainottelu myyvän sisällön ja yhteiskunnallisesti hyväksyttävän imagon välillä onkin mediataloille paikoin hankalaa (Tuomi 2022). Tosi-tv:tä on kritisoitu osallistujien yksipuolisesta rekrytoinnista esimerkiksi tietyn vartalotyypin osalta, mutta myös iän. Ruotsissa keväällä 2023 alkanut *Hotell Romantik* liputtaa ensimmäisten formaattien joukossa seniorirakkauden puolesta ja ohjelmaan osallistumisen alaikäraja on 65 vuotta (Körkkö 2023). Ottamalla varttuneemmat osallistujat mukaan rakkausrealityihin mahdollistuu sekä nykypäivänä edellytetty inklusiivisuus että uusi näkökulma ikuisuusteemaan – tällä kertaa ikkäämmän rakkauselämän valottamiseen.

Vaikka populaarikulttuurilla on valtaa kuvata rakkautta ja sen muotoja haluamallaan tavalla, se ei kuitenkaan voi määrittää, millaista kenenkin rakkaus on. Kuten Secomb (2007, 159) toteaa, rakkauden osoitukset näissä ohjelmissa pysyvät yhtä epävakaina kuin rakkaus itse ja ovat epätäydellisyydessään kuitenkin avoimia rakkauden laajalle ymmärtämiselle. On hienoa, kun ohjelmista syntyy oikeita rakkaustarinoita (ks. esim. MTV3 2023), mutta on pidettävä mielessä, että ohjelmien pääasiallinen tarkoitus on saada katsojia rakkauden jäädessä sivuosaan.

Lähteet

Tv-sarjat

- 90 päivää morsiamena (TLC, *90 Day Fiancé*, 2014–)
- Aatami etsii Eevaa (Nelonen, *Adam Looking for Eve*, 2014–)
- Are you the one? (MTV 2014–)
- Ensitreffit alttarilla (Ava, *Married at First Sight*, 2015–)
- Epäkelvot deittikumppanit (Fii, *The Undateables*, 2012–)
- Ex in the City Suomi (Discovery+ 2021–)
- Exiä rannalla (Sub, *Ex on the Beach*, 2016–)
- FBoy Island (HBO Max 2022–)
- First Dates Suomi (MTV3 2019–)
- Kielletty rakkaus (Nelonen/Liv, 2017–)
- Kosminen rakkaus (Prime Video, *Cosmic Love*, 2022–)
- Lemmenlöylyt (Prime Video 2023–)
- Liian ruma rakkauteen? (TLC, *Too Ugly for Love?* 2015–)
- Love Island (Sub/MTV3 2015–)
- MILF Manor (TLC 2023–)
- Naked attraction Suomi (TV5 2021–)

Paratiisihotelli (*Paradise Hotel*, Nelonen, 2008–)
 Rakkauden koodi (Yle Areena 2019–)
 Rakkaudesta vai rahasta? (Nelonen/Ruutu 2022–)
 Rakkaus on sokea (Netflix, *Love is Blind*, 2020–)
 Rakkautta autismin kirjolla (Netflix, *Love on the Spectrum*, 2019–)
 Rea(l)ove (Netflix 2018–)
 Save the date Suomi (Nelonen 2022–)
 Sexy beasts (Netflix 2021–)
 Sinkkuillallinen (ITV/LIV, *Dinnerdate*, 2010–)
 Sinkut paljaana (Yle TV2 2021–)
 Sinkkulaiva (MTV3 2023–)
 Sisarvaimoa etsimässä (TLC, *Seeking Sister Wife*, 2018–)
 Sometähtien sinkkuelämää (MTV-Katsomo 2022–)
 Too hot to handle (Netflix 2020–)
 Undressed Suomi (TV5/Discovery+ 2023–)
 Valinnan paikka: Häät tai hatkat (Netflix, *The Ultimatum*, 2022–)
 Viettelysten saari (Liv/Nelonen, *Temptation Island*, 2015–)
 Viisi miestä viikossa (MTV3/CMore, *5 Guys a Week*, 2022–)
 Virtuaalitreffit (Yle Areena 2019–)

Verkkoaineisto

Kaikki linkit tarkistettu 29.8.2023.

Ilta-Sanomat (2006) Suomalainen tosi-tv-uutuus etsii sulhasta juhannushäihin. *Ilta-Sanomat*, 13.1.2006. Saatavilla: <https://www.is.fi/viihde/art-2000000238410.html>.

Ilta-Sanomat (2019) Tv-juontaja Sami Kuronen: ”Nämä tärkeät asiat voi jokainen oppia Temppareista”. *Ilta-Sanomat*, 23.9.2019. Saatavilla: <https://www.is.fi/mainos/art-2000006247971.html>.

Jokinen, Veera (2022) Deittiohjelmien osallistajat ovat usein kuin samasta muotista – formaatin saaneita ehtoja voi olla kuitenkin vaikea väistää. *Yle*, 23.8.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/a/3-12573769>.

Kodin Kuvalehti (2018) 13 syytä, miksi Ensitreffit alttarilla -sarjaa kannattaa katsoa puolison kanssa yhdessä. *Kodin Kuvalehti*, 21.10.2018. Saatavilla: <https://www.kodinkuvalehti.fi/artikkeli/lue/ajankohtaista/13-syyta-miksi-ensitreffit-alttarilla-sarjaa-kannattaa-katsoa-puolison>.

Körkkö, Hilla (2023) Ruotsalaiset eläkeläiset etsivät rakkautta ”ennennäkemättömässä” tosi-tv:ssä – Suomalainen tuotantoyhtiö innostui. *Helsingin Sanomat*, 8.2.2023. Saatavilla: <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000009376886.html>.

Lawler, Kelly (2021) Sexy Beasts: Why Are There No Plus-size Contestants on ‘Blind’ Dating Shows? *USAToday*, 20.7.2021. Saatavilla: <https://eu.usatoday.com/story/entertainment/tv/2021/07/20/sexy-beasts-love-is-blind-where-body-diversity-reality-tv/7979170002/>.

Lehtokari, Rosa (2023) Näin toimii uusi satoja euroja maksava Tinderin kilpailija – Hannele Gabrielsson joutui pettymään ensitreffeillä. *Helsingin Sanomat*, 6.8.2023. Saatavilla: <https://www.hs.fi/kaupunki/helsinki/art-2000009760170.html>.

Mtv3 (2023) Maajussille morsian -ohjelmassa rakastuneet Joonas ja Linda odottavat esikoistaan: ”Elämä menee siihen suuntaan kuin on tarkoituskin”. *Mtv3*, 7.5.2023 Saatavilla: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/maajussille-morsian-ohjelmassa-rakastuneet-joonas-ja-linda-odottavat-esikoistaan-elama-menee-siihen-suuntaan-kuin-on-tarkoituskin/8690180#gs.474hkv>.

Määttänen, Juuso (2020) Suomessa alkaa ohjelma, joka on ärsyttänyt ihmisiä ennen ensimmäistäkään jaksoa: Nakudeittisarjalla on tekijöiden mukaan vahva yhteiskunnallinen sanoma. *Helsingin Sanomat*, 11.11.2020. Saatavilla: <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000007611040.html>.

Puljujärvi, Ismo (2023) Mitä ihmettä? Puumanaiset deittailevat toistensa lapsia uudessa tosi-tv-sarjassa. *Iltalehti*, 23.1.2023. Saatavilla: <https://www.iltalehti.fi/tv-ja-leffat/a/561c4c57-6328-454c-aa06-ea2ce0bc9356>.

Storås, Niclas (2022) Romanttinen rakkaus on aikansa elänyt, ja nyt me kolmekymppiset kärsimme ”loputtoman tavoittelun sairaudesta”. *Helsingin Sanomat*, 15.6.2022. Saatavilla: <https://www.hs.fi/visio/art-2000008871453.html>.

Uotinen, Jenni (2023) Joeyn, 20, puheet äitinsä nänneistä järkyttivät katsojat – Tänään tv:ssä: ”Rietasta ja häiritsevää”. *Iltalehti*, 7.3.2023. Saatavilla: <https://www.iltalehti.fi/tv-ja-leffat/a/e9650392-72ca-4bba-880b-662f84af4c8d>.

Utula, Katri (2020) Ensitreffit alttarilla -kausi oli floppi. *Ilta-Sanomat*, 1.12.2020. Saatavilla: <https://www.is.fi/tv-ja-elokuvat/art-2000007654294.html>.

Vainio, Jasmin (2022) Näkökulma: Ex and the City menee jo liian pitkälle – dildoleikit ja ”maton nuolennat” kuuluvat aikuisviihteeseen, ei tositelevisioon. *Katso*, 9.11.2022. Saatavilla: <https://www.seiska.fi/katso/Arvostelut/Nakokulma-Ex-and-the-city-menee-jo-liian-pitkalle-dildoleikit-ja-maton-nuolennat>.

Vatka, Miia (2023) Näkökulma: Bachelor Suomi on rakkausrealityn karvalakkimalli – Siksi pysyviä pareja ei synny. *Iltalehti*, 15.3.2023. Saatavilla: <https://www.iltalehti.fi/tv-ja-leffat/a/b0e93bb5-cf3e-42ab-8e06-d852f830ee21>.

Zane, Zachary (2017) The Latest Episode of MTV’s *Undressed* Features Two Queer Women. *The Pride*, 30.8.2017. Saatavilla: <https://www.pride.com/tv/2017/8/30/latest-episode-mtvs-undressed-features-two-queer-women>.

Tutkimuskirjallisuus

Kaikki linkit tarkistettu 29.8.2023.

Alasuutari, Varpu (2020) Queer-ystävyyden perheenä ja tukiverkostona. Teoksessa Annukka Lahti, Kia Aarnio, Anna Moring & Jenni Kerppola (toim.): *Perhe- ja läheissuhteet sateenkaaren alla*. Helsinki: Gaudeamus, 149–162.

Allen, Kim, Tyler, Imogen & De Benedictis, Sara (2014) Thinking with ‘White Dee’: The Gender Politics of ‘Austerity Porn’. *Sociological Research Online* 19(3), 256–262.

Boateng, Jojo (2023) The Perception of Intimacy: Are Dating Reality TV Shows Affecting Relationships? *Canadian Journal of Family and Youth*, 15(2), 33–43. Saatavilla: <http://ejournals.library.ualberta.ca/index.php/cjfy>.

Brake, Elizabeth. (n.d.). *Amatonormativity*. Saatavilla: <https://elizabethbrake.com/amatonormativity>.

Cameron, Layla (2022) No Way to Live: Fat Bodies on Reality Television. *Communication and Health*, 39–55. Doi: [10.1007/978-981-16-4290-6_3](https://doi.org/10.1007/978-981-16-4290-6_3).

Couldry, Nick & Littler, Jo (2011) Work, Power and Performance: Analysing the ‘Reality’ Game of The Apprentice. *Cultural Sociology* 5(2), 263–279.

De Benedictis Sara, Allen, Kim & Jensen, Tracey (2017) Portraying Poverty: The Economics and Ethics of Factual Welfare Television. *Cultural Sociology* 11(3), 337–358.

Farias, Carine, Seremani, Tapiwa & Fernández, Pablo (2021) Popular Culture, Moral Narratives and Organizational Portrayals: A Multimodal Reflexive Analysis of a Reality Television Show. *Journal of Business Ethics* 171, 211–226.

Grindstaff, Laura (2006) Daytime Talk Shows: Ethics and Ordinary People on Television. Teoksessa Larry Gross, John Stuart Katz & Jay Ruby (toim.) *Image Ethics in the Digital Age*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 115–141.

Hájek, Martin, Frantál, Daniel, Simbartlová & Kateřina (2021) Making Public Shame Bearable and Entertaining: Ritualised Shaming in Reality Television. *Cultural Sociology* 15(1), 134–154. <https://doi.org/10.1177/1749975520946604>.

Hill, David (2022) Love and Narcissism in Reality Television. *Sociological Research Online*. Sage Journals, 389–402. <https://doi.org/10.1177/13607804211058746>.

Hunt, Darnell & Ana-Christina Ramón (2021) *Hollywood Diversity Report 2021, Part 2: Television. Engaging LA, changing the world*. UCLA, Social sciences. Saatavilla: <https://socialsciences.ucla.edu/wp-content/uploads/2021/10/UCLA-Hollywood-Diversity-Report-2021-Television-10-26-2021.pdf>.

Kislev, Elyakim (2019) *Happy Singlehood*. Berkeley: University of California Press.

Kollman, Kelly (2013) *The Same-Sex Unions Revolution in Western Democracies: International Norms and Domestic Policy Change*. Manchester: Manchester University Press.

Lefkowitz, Julia (2021) Tabloidization in the Internet Age. Teoksessa Martin Conboy & Scott Eldridge II (toim.) *Global Tabloid: Culture and Technology*. London: Routledge, 34–55. Doi: [10.4324/9780429320880-3](https://doi.org/10.4324/9780429320880-3).

Lewis Tania (2017) Adventures in love, risk and romance: Navigating Post-Traditional Social Relations on Indian Dating Shows. *European Journal of Cultural Studies* 20(1): 56–71.

- Marin, Anna & Curman, Josefin (2023) *Romantic Interactions and Gender in Reality Television: Fan Engagement in the Comment Fields of Love Island Sweden*. Media and Communication Studies, Malmö University.
- Piazzesi, Chiara (2022) Towards a Sociological Understanding of Love: Insights from Research Philosophy Kitchen. *Rivista di filosofia contemporanea* # 6, 1/2022, 87–102.
- Roseneil, Sasha, Crowhurst, Isabel, Hellesund, Tone, Santos, Ana Cristina & Stoilova, Mariya (2020) *The Tenacity of the Couple-Norm*. UCL Press.
- Secomb, Linnell (2007) *Philosophy and Love: From Plato to Popular Culture*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Tuomi, Pauliina (2018) Pakko katsoa?! Nykypäivän provokatiivinen televisiotuotanto mediateollisuuden muotona. *Lähikuva* 31(4), 48–79. <https://doi.org/10.23994/lk.77933>.
- Tuomi, Pauliina (2022) Puhtoisuuden illuusio: moraali- ja arvokäsityksiä ravistelevat televisiotuotannot mediassa. *WiderScreen* 24 (1–2). Saatavilla: <http://widerscreen.fi/numerot/2022-1-2/puhtoisuuden-illuusio-moraali-ja-arvokasityksia-ravistelevat-televisiotuotannot-mediassa/>.
- Töykkä, Iina (2022). Outoja suhteita normien tuolla puolen. *Sosiologi* 2/2022. Saatavilla: <https://www.sosiologi.fi/?p=1918>.
- Yeh, Hsin-Yi (2021) Loves Me or Loves Me Not? Passing through the Forest of Love Symbols and Unveiling Its Social Nature. *International Journal of Psychological Studies* 13(2), 1–73.